

**ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А**  
**ФИНАНСОВО – СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ**  
**КАТЕДРА „СЧЕТОВОДНА ОТЧЕТНОСТ“**

---

Приета от ФС (протокол №11/25.04.2024г.):

Приета от КС (протокол №11/16.04.2024г.):

**УТВЪРЖДАВАМ:**

**Декан:**

(доц. д-р Даниела Георгиева)

**У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А**

**ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “СЧЕТОВОДСТВО НА БЮДЖЕТНИТЕ  
ОРГАНИЗАЦИИ”**

**ЗА СПЕЦ. “Счетоводство и финанси“ ; ОКС “бакалавър” – редовно обучение**

**КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4 ; СЕМЕСТЪР: 7**

**ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.**

**КРЕДИТИ: 8**

**РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН**

| <i><b>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</b></i>                            | <i><b>ОБЩО (часове)</b></i> | <i><b>СЕДМИЧНА<br/>НАТОВАРЕНОСТ<br/>(часове).</b></i> |
|-------------------------------------------------------------|-----------------------------|-------------------------------------------------------|
| <b>АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:</b>                                   |                             |                                                       |
| <b>В т.ч.:</b>                                              |                             |                                                       |
| • ЛЕКЦИИ                                                    | 30                          | 2                                                     |
| • УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/<br>лабораторни упражнения) | 30                          | 2                                                     |
| <b>ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ</b>                               | 180                         | -                                                     |

**Изготвили програмата:**

1. ....  
(доц. д-р Даниела Георгиева)

2. ....  
(гл. ас. д-р Петко Захариев)

**Ръководител катедра:.....**  
**"Счетоводна отчетност"      (доц. д-р Надежда Попова-Йосифова)**

## **I. АНОТАЦИЯ**

Дисциплината „Счетоводство на бюджетните организации” е специална надграждаща счетоводна дисциплина, която е базирана върху знанията, придобити от студентите в специалност „Счетоводство и одит” от Икономически университет-Варна по предходно изучавани счетоводни дисциплини от общ характер. В резултат на изучаване на дисциплината студентите придобиват специални знания, допълващи тези дисциплини, а това разширява обхвата на техните умения и дава съществено предимство при последваща реализация в стопанската практика на бюджетните организации.

Дисциплината е хибридна и има редица допирни точки със знания, придобити от студентите във важни за счетоводната професия области като публично и частно право, финанси и бюджетиране, данъчно облагане, управление и др. Ключовите компетентности, които придобиват студентите, изучаващи дисциплината са предприемаческа и цифрова, но така също значима част математическа, личностна, социална и гражданска.

Тематичното съдържание на дисциплината акцентира върху особеностите на публичния сектор, основните принципи на отчетността в тях, технологията за набиране на счетоводна информация, основните отчетни обекти, специфични за посочените предприятия, както и счетоводните процедури по отразяване на характерните операции с тях.

Лекционният материал е съобразен с всички актуални промени в отчетността на организациите от публичния сектор, като се имат предвид поэтапното изграждане на информационната система за финансово управление (ИСФУ) и въвеждането на Международните счетоводни стандарти за публичния сектор.

Семинарните занятия имат практико-приложна насоченост, като чрез решаването на задачи, тестове и казуси студентите получават възможност за пряка адаптация към действащата практика на организациите от публичния сектор при тяхната последваща реализация след дипломирането.

## **II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ**

| №. по ред                                                                                         | НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ                                           | БРОЙ ЧАСОВЕ |    |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|-------------|----|----|
|                                                                                                   |                                                                              | Л           | СЗ | ЛУ |
| Тема 1. Обща характеристика на държавния бюджет. Участници в бюджетния цикъл                      |                                                                              | 1           | 1  |    |
| 1.1.                                                                                              | Структура на националната бюджетна система                                   |             |    |    |
| 1.2.                                                                                              | Участници в стандартната бюджетна технология                                 |             |    |    |
| 1.3.                                                                                              | Основни бюджетни показатели в структурата на държавния бюджет                |             |    |    |
| Тема 2. Отчитане на операциите по изпълнение на централния и местните бюджети в банковата система |                                                                              | 1           | 1  |    |
| 2.1.                                                                                              | Отчитане касовото изпълнение на централния бюджет в банките.                 |             |    |    |
| 2.2.                                                                                              | Отчитане на операциите по касовото изпълнение на местните бюджети в банките. |             |    |    |
| Тема 3. Нормативна уредба и особености на отчетността в бюджетните организации                    |                                                                              | 1           | 1  |    |
| 3.1.                                                                                              | Нормативна уредба. Основни принципи                                          |             |    |    |

|                                                                                                            |                                                                                                 |          |          |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|----------|--|
| 3.2.                                                                                                       | Особености на отчетността                                                                       |          |          |  |
| <b>Тема 4. Отчитане на операциите по изпълнение на централния бюджет в Министерство на финансите</b>       |                                                                                                 | <b>3</b> | <b>3</b> |  |
| 4.1.                                                                                                       | Отчитане на операциите по изпълнение на централния бюджет в Министерство на финансите           |          |          |  |
| 4.2.                                                                                                       | Особености в отчетността на Министерство на финансите като бюджетна организация                 |          |          |  |
| <b>Тема 5. Отчитане на операциите по изпълнение на бюджетите на министерствата и централните ведомства</b> |                                                                                                 | <b>3</b> | <b>3</b> |  |
| 5.1.                                                                                                       | Отчитане на операциите по изпълнение на бюджетите на министерствата и централните ведомства.    |          |          |  |
| 5.2.                                                                                                       | Особености в отчетността на министерствата и централните ведомства като бюджетни организации.   |          |          |  |
| <b>Тема 6. Отчитане на операциите по изпълнение на местните бюджети в общините и кметствата</b>            |                                                                                                 | <b>3</b> | <b>3</b> |  |
| 6.1.                                                                                                       | Отчитане на операциите по изпълнение на местните бюджети                                        |          |          |  |
| 6.2.                                                                                                       | Особености в отчетността на общините като бюджетни организации                                  |          |          |  |
| <b>Тема 7. Особености при отчитане на капитала в бюджетните организации.</b>                               |                                                                                                 | <b>1</b> | <b>1</b> |  |
| 7.1.                                                                                                       | Концепция за капитала в бюджетните организации                                                  |          |          |  |
| 7.2.                                                                                                       | Счетоводно отчитане на капитала в бюджетните организации                                        |          |          |  |
| <b>Тема 8. Особености при отчитане на дълготрайни активи в бюджетните организации.</b>                     |                                                                                                 | <b>4</b> | <b>4</b> |  |
| 8.1.                                                                                                       | Отчитане на основните операции по придобиване на дълготрайни активи                             |          |          |  |
| 8.2.                                                                                                       | Отчитане на отписването на дълготрайни активи                                                   |          |          |  |
| 8.3.                                                                                                       | Отчитане на амортизацията на дълготрайните активи                                               |          |          |  |
| 8.4.                                                                                                       | Отчитане на особени операции с дълготрайни активи                                               |          |          |  |
| <b>Тема 9. Особености при отчитане на материалните запаси в бюджетните организации</b>                     |                                                                                                 | <b>2</b> | <b>2</b> |  |
| 9.1.                                                                                                       | Оценка на материалните запаси                                                                   |          |          |  |
| 9.2.                                                                                                       | Отчитане на операциите по придобиване на материални запаси                                      |          |          |  |
| 9.3.                                                                                                       | Отчитане на операциите по отписване на материални запаси                                        |          |          |  |
| 9.4.                                                                                                       | Отчитане на преоценката (последващата оценка) на материалните запаси                            |          |          |  |
| <b>Тема 10. Особености при отчитане на разчетите при бюджетните организации</b>                            |                                                                                                 | <b>2</b> | <b>2</b> |  |
| 10.1.                                                                                                      | Отчитане на разчетите с контрагенти по търговски (стокowi) операции                             |          |          |  |
| 10.2.                                                                                                      | Отчитане на разчетите с персонала                                                               |          |          |  |
| 10.3.                                                                                                      | Отчитане на разчетите с подотчетни лица                                                         |          |          |  |
| 10.4.                                                                                                      | Отчитане на разчетите с осигурителни организации и за данъка върху доходите на физическите лица |          |          |  |
| <b>Тема 11. Особености при отчитане на паричните средства</b>                                              |                                                                                                 | <b>2</b> | <b>2</b> |  |

|                                                                                                                                    |                                                                                |           |           |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|--|
| <b>при бюджетните организации</b>                                                                                                  |                                                                                |           |           |  |
| 11.1.                                                                                                                              | Особености на паричните средства като отчетен обект при бюджетните организации |           |           |  |
| 11.2.                                                                                                                              | Счетоводно отчитане на паричните средства при бюджетните организации           |           |           |  |
| <b>Тема 12 Особености при отчитане на разходите в бюджетните организации</b>                                                       |                                                                                | <b>2</b>  | <b>2</b>  |  |
| 12.1.                                                                                                                              | Концепция за разходите в отчетността на публичния сектор                       |           |           |  |
| 12.2.                                                                                                                              | Счетоводно отчитане на разходите при бюджетните организации                    |           |           |  |
| <b>Тема 13. Особености при отчитане на приходите и трансферите в бюджетните организации</b>                                        |                                                                                | <b>2</b>  | <b>2</b>  |  |
| 13.1.                                                                                                                              | Характеристика на приходите и трансферите като обект на счетоводно отчитане    |           |           |  |
| 13.2.                                                                                                                              | Особености при отчитането на приходите и трансферите в бюджетните организации  |           |           |  |
| <b>Тема 14. Особености при отчитането и данъчното облагане на стопанската дейност в бюджетните организации</b>                     |                                                                                | <b>1</b>  | <b>1</b>  |  |
| 14.1.                                                                                                                              | Проявни форми на стопанска дейност и аспекти на данъчното ѝ облагане           |           |           |  |
| 14.2.                                                                                                                              | Счетоводно отчитане на стопанската дейност и на данъка върху приходите от нея  |           |           |  |
| <b>Тема 15. Годишно счетоводно приключване в бюджетните организации. Ред за съставяне и представяне на годишния финансов отчет</b> |                                                                                | <b>2</b>  | <b>2</b>  |  |
| 15.1.                                                                                                                              | Годишно счетоводно приключване на отчетността в бюджетните организации         |           |           |  |
| 15.2.                                                                                                                              | Съдържание и ред за съставяне и представяне на годишния финансов отчет         |           |           |  |
| 15.3.                                                                                                                              | Консолидация на отчетните данни в публичния сектор                             |           |           |  |
| <b>Общо:</b>                                                                                                                       |                                                                                | <b>30</b> | <b>30</b> |  |

### **III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:**

| <b>№. по ред</b>                        | <b>ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА</b>                            | <b>Брой</b> | <b>ИАЗ ч.</b> |
|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-------------|---------------|
| <b>1.</b>                               | <b>Семестриално оценяване</b>                             |             |               |
| 1.1.                                    | Тест                                                      | 1           | 30            |
| 1.2.                                    | Самостоятелно практическо задание                         | 2           | 50            |
| <b>Общо за семестриално оценяване:</b>  |                                                           | <b>3</b>    | <b>80</b>     |
| <b>2.</b>                               | <b>Сесийно оценяване</b>                                  |             |               |
| 2.1.                                    | Изпит (присъствен тест и/или задача и теоретични въпроси) | 1           | 100           |
| <b>Общо за сесийно оценяване:</b>       |                                                           | <b>1</b>    | <b>100</b>    |
| <b>Общо за всички форми на контрол:</b> |                                                           | <b>4</b>    | <b>180</b>    |

#### **IV. ЛИТЕРАТУРА**

##### **ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА**

1. Захариев, П. и к-в, Бюджетно счетоводство, първо издание, изд. "Гея Принт", Варна, 2015г.

2. Захариев, П. и к-в, Сборник от задачи и тестове по бюджетно счетоводство, първо издание, изд. "Гея Принт", Варна, 2015г.

##### **ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА**

###### **А. Книги, монографии, статии и научни доклади**

1. Георгиева, Д., „Приложимата база на отчетността в публичния сектор”, сп. „Икономическа мисъл”, бр. 5/2016 г.

2. Георгиева, Д., „Обезценка на нетекущи активи в организациите от публичния сектор”, сп. „Бизнес управление”, бр. 1 / 2016

3. Георгиева, Д. Нови моменти, свързани с оценяване на активите и пасивите в публичния сектор. Счетоводство, одит и финанси в променящия се свят : Сборник с доклади от научно-практическа конференция по повод 95 г. от създаването на кат. „Счетоводна отчетност”, Варна : Наука и икономика, 2019, 345 - 359.

4. Георгиева, Д., Нови счетоводни стандарти за публичния сектор. Подходи за отчитане на социалните плащания и други специфични разходи в бюджетните организации Икономика и компютърни науки = Economics and Computer Science : [Електронно] научно списание, Варна : Знание и бизнес, 6, 2020, 1, 69 - 78., ISSN(онлайн) 2367-77911 /

5. Георгиева, Д., По пътя на хармонизация на отчетността в публичния сектор в европейските държави Икономиката на България и Европейския съюз: финанси, счетоводство, финансов контрол : Т. 2. Счетоводна политика, анализ и стандартизация. Системи за управленски контрол, одит, данъчен контрол, София : Изд. комплекс УНСС, 2, 2020, 224-246.

6. Георгиева, Д., Актуални въпроси, свързани с отчитането на обектите, представляващи културно-историческо наследство в организациите от публичния сектор, Икономическа наука, образование и реална икономика: развитие и взаимодействия в дигиталната епоха : Сборник с доклади от Юбилейна международна научна конференция в чест на 100-год. от основаването на ИУ - Варна : Т. 3, Варна : Наука и икономика, 3, 2020, 399 - 409.

7. Захариев, П. Специфични особености и характерни принципи на отчетността в организациите от публичния сектор в РБългария (Specific features and principles of accounting in public sector organizations in the Republic of Bulgaria), доклад (статия), Международна научно-практическа конференция „Наука и образование” („Science and education”), Нюрнберг, Германия (Nuremberg, Germany), 25 декември 2017 г., научно списание "ЕКОНОМИКА И ФИНАНСИ", сборник SCIENCE AND EDUCATION Collection of scientific articles Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland/2017, с. 240-244

8. Захариев, П. Дискусионни въпроси относно начисляването на амортизация на дълготрайни активи от бюджетните организации в РБългария (Discussion questions regarding depreciation of fixed assets by budget organizations in the Republic of Bulgaria), доклад (статия), Международна научно-практическа конференция „Наука и образование” („Science and education”), Нюрнберг, Германия (Nuremberg, Germany), 25 декември 2017 г., научно

списание "ЭКОНОМИКА И ФИНАНСЫ", сборник SCIENCE AND EDUCATION Collection of scientific articles Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland/2017, с.245-249.

9. Захариев, П. Липсата на калкулационни сметки в съвременното бюджетно счетоводство-основа за неправилни счетоводни процедури във връзка с придобиването на дълготрайни активи (The lack of calculation accounts in the contemporary budgetary accounting-base for incorrect accounting procedures relating acquisition of fixed assets), доклад (статия), Международна научно-практическа конференция "Problems of the development of modern science: theory and practice", Мадрид, Испания, 27.04.2018г., научно списание "ЭКОНОМИКА И ФИНАНСЫ", сборник Cartero Publishing House, Spain, 2018, с.77-83

10. Захариев, П. За използването на нетрадиционни корективни техники и сметки в отчетността на публичния сектор в Република България (On the use of non-traditional corrective techniques and accounts in public sector in the Republic of Bulgaria), доклад (статия), Международна научно-практическа конференция "Problems of the development of modern science: theory and practice", Мадрид, Испания, 27.04.2018г., научно списание "ЭКОНОМИКА И ФИНАНСЫ", сборник Cartero Publishing House, Spain, 2018, с.83-89

11. Захариев, П. Критичен поглед върху отчитането на някои имажинерни и хипотетични обекти при българските организации от публичния сектор (A critical view on the accounting of certain imaginary and hypothetical objectives in bulgarian public sector organizations), доклад (статия), Международна научно-практическа конференция "Problems of the development of modern science: theory and practice", Мадрид, Испания, 27.04.2018г., научно списание "ЭКОНОМИКА И ФИНАНСЫ", сборник Cartero Publishing House, Spain, 2018, с.89-95

12. Захариев, П. Организационни аспекти и счетоводни процедури при усвояването на средства по фондове и програми на Европейския съюз (Organizational aspects and accounting procedures in the implementation of funds and programs of the European union), доклад (статия), Международна научно-практическа конференция „Economics, Business and Social Sciences”, Нюрнберг, Германия (Nuremberg, Germany), 25 декември 2020 г., научно списание "ЭКОНОМИКА И ФИНАНСЫ", сборник Collection of Scientific Articles, Nürnberg, Verlag SWG imex GmbH, 2020

13. Маринова, Р. Особености на организацията на годишното счетоводно приключване в бюджетните организации. – Известия на Съюза на учените – Варна, бр.2, 2016 г., с. 166-179.

14. Попова-Йосифова, Н., Новости в счетоводната отчетност на бюджетните организации, ДОКЛАД, Научна конференция с международно участие „Хоризонти в развитието на човешките ресурси и знанието“, 12-14/06/2015, Бургас, Отпечатан в сборник с доклади, том I, с. 504-510

15. Фесчиян, Д., Стандартизацията на счетоводството и модели за отчитане на дълготрайните материални активи в публичния сектор, ИК- УНСС, София, 2016г.

16. Фесчиян, Д., Савова, К., Подходи и политики на счетоводството в публичния сектор, ИК- УНСС, София, 2016г.

## **Б. Нормативни актове:**

1. Закон за публичните финанси, ДВ, бр. 15/15.02.2013 г., в сила от 01.01.2014 г., посл. изм. бр. 91 от 14.11.2017 г.
2. БДС 91-00-0292 (0401-1397)/01.09.2000г., МФ, БНБ, относно прилагане на системата “Единна сметка”
3. ДДС № 01/23.06.2003г. относно въвеждането и прилагането от 01.07.2003г. на схема за централизирано разплащане на осигурителни вноски за бюджетните предприятия съгласно §§ 25 и 26 от ЗДБРБ за 2003г., Министерство на финансите, Дирекция “Държавно съкровище”
4. ДДС № 20/14.12.2004г. относно прилагането на Националните счетоводни стандарти от бюджетните предприятия
5. ДДС №14/30.12.2013г. относно приемане на сметкоплан на бюджетните организации
6. ДДС №8/16.09.2014г. Допълнителни пояснения относно отчитането на определени операции, активи и пасиви в контекста на прилагането на Сметкоплана на бюджетните организации
7. ДДС №5/14.04.2015г. относно промени в наименованията на някои сметки от сметкоплана и промени в отчитането на приходите от дивиденди и някои други операции
8. ДДС №05/30.09.2016г. относно начисляване на амортизации на нефинансови дълготрайни активи от бюджетните организации
9. ДДС № 16/ 27.12.2012 г. – Прилагането от 01.01.2013 г. на схема за централизирано разплащане на данъците върху доходите на физическите лица от бюджетните предприятия съгласно § 25, ал. 4 от ЗДБРБ за 2013 г.
10. ДДС № 10/ 28.12.2017 г. – Определяне на срокове за извършване на инвентаризация в бюджетните организации
11. Приложение 2 към Указание на БНБ и МФ 03-13009 “Достъп до СЕБРА и обмен на данни по бюджетни плащания”
12. Указание на БНБ и МФ 03-13006 “Обслужване на сметки на бюджетни предприятия и бюджетни плащания”, към ДДС №2/02.02.2006г. “Банковото обслужване на сметките и плащанията на бюджетните предприятия през 2006г.”
13. Вътрешни правила за организация на документооборота и общи изисквания и процедури за касовото изпълнение на централния бюджет, утвърдени със заповед на министъра на финансите № 3МФ 175/25.02.2014 г.
14. ДР № 02/13.02.2024г. Указания за съдържанието, реда и сроковете за представяне в Министерство на финансите на заявките за лимити за плащания за 2024г., Министерство на финансите, Дирекция „Държавни разходи”
15. ДР № 01/13.02.2024г. Указания за изпълнение на държавния бюджет и на сметките за средства от Европейския съюз за 2024г.
16. ДДС № 05/30.06.2023г. Обслужване на сметки и плащания на бюджетни организации-основни въпроси и изисквания, процедури за централизация и технология за плащания чрез СЕБРА
17. ДДС № 07/28.11.2023г. Годишно приключване на банковите сметки на бюджетните организации за 2023г. и въпроси, свързани с банковото обслужване през 2024г.

18. ДДС № 03/03.05.2023 г. Относно изискванията за структурата, формата и съдържанието на платежните документи за целите на изпълнение на преводи от/към сметки на бюджетни организации в XML формат съгласно стандарт ISO 20022 кредитен превод
19. Международни счетоводни стандарти за публичния сектор, ИФАК, 2001-2024г.
20. Примерен сметкоплан на банките, приложение към учебник “Счетоводство на банките”, к-в. изд. „Наука и икономика“, Икономически университет –Варна, 2020г.
21. Manual on sources and methods for the compilation of COFOG. Statistics Classification of the Functions of Government (COFOG), European Commission, EUROSTAT, Methodologies and workingpapers, 2007 edition